

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına
Uyğun Hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	4
Məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	6
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	8-38

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyanat “Bakı Fond Birjası” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Cəmiyyət” və ya “BFB”) maliyyə hesabatları ilə bağlı Cəmiyyət rəhbərliyinin və müstəqil auditorların məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır. Rəhbərlik 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı və həmin tarixdə başa çatmış maliyyə ili üzrə məcmu gəlirləri, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsədəuyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Cəmiyyət işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

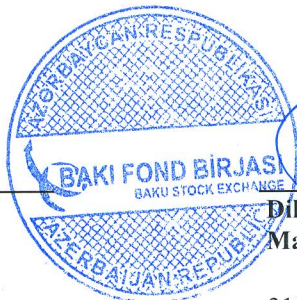
Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyət daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Mühasibatlıq sisteminin Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Cəmiyyətin maliyyə hesabatları 31 mart 2021-ci il tarixində Cəmiyyətin Rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Eldar Abdullayev
İdarə Heyətinin sədri v.m.i.e.

Dilara Babayeva
Maliyyə və İdarəetmə qrupunun rəhbəri

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

Bakı Fond Birjasının Direktorlar Şurası və İdarə Heyətinə:

Rəy

Biz, “Bakı Fond Birjası” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Cəmiyyət”) 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatmış illik dövr üzrə məcmu gəlir haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun hazırlanmış maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üçün maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün Əsas

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin” (MBESS məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmədə Məsul Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik, maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflər mövcud olduğu hallarda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhvlər nəticəsində yaranırsa və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflər risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riski xətalər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki saxtakarlıq sözləşmə, dələduzluq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Cəmiyyətin daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərti, bu şəraitlərdə uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqliliyini qiymətləndiririk;
- Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

Baker Tilly Azərbaycan

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

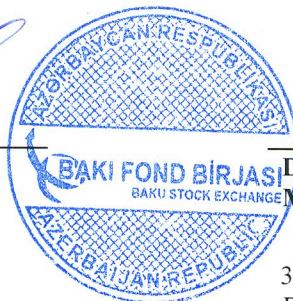
“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
AKTİVLƏR			
Uzunmüddətli aktivlər			
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	7	2,365,044	2,365,594
Qeyri-maddi aktivlər	8	360,363	477,923
Banklarda olan depozitlər	9	1,641,957	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	10	1,806,321	4,710,037
Əmlak, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər üçün avans ödənişləri		10,974	451,287
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		6,184,659	8,004,841
Cari aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11	480,335	2,045,198
Banklarda olan depozitlər	9	3,878,000	1,426,750
İnvestisiya qiymətli kağızları	10	1,808,548	-
Vergilər üzrə avans		197,689	203,304
Avans ödənişləri	12	54,817	123,136
Digər cari aktivlər	13	159,002	36,474
Cəmi cari aktivlər		6,578,391	3,834,862
CƏMİ AKTİVLƏR		12,763,050	11,839,703
KAPİTAL			
Nizamnamə kapitalı	14	1,260,000	1,260,000
Emissiya gəlirləri		151,800	151,800
Bölüşdürülməmiş mənfəət		10,253,145	9,427,024
CƏMİ KAPİTAL		11,664,945	10,838,824
ÖHDƏLİKLƏR			
Uzunmüddətli öhdəliklər:			
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	15	41,447	52,160
İcarə öhdəliyi	16	1,055,178	947,585
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		1,096,625	999,745
Cari öhdəliklər			
Digər cari öhdəliklər	17	1,480	1,134
Cəmi cari öhdəliklər		1,480	1,134
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		1,098,105	1,000,879
CƏMİ KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		12,763,050	11,839,703

İdarə Heyəti tərəfindən:

Eldar Abdullayev
İdarə Heyətinin sədri v.m.i.e

Dilarə Babayeva
Maliyyə və İdarəetmə qrupunun rəhbəri

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Əqdlər üzrə tarif gəlirləri	18	1,983,223	4,489,890
Digər xidmət gəlirləri	19	215,160	161,897
Cəmi gəlirlər		2,198,383	4,651,787
Əməkhaqları və işçilərlə bağlı digər ödənişlər	20	(861,690)	(747,747)
Ümumi və inzibati xərclər	21	(574,264)	(448,051)
Əmlak və avadanlıqların köhnəlməsi	7	(367,584)	(31,057)
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	8	(58,035)	(40,215)
Cəmi əməliyyat xərcləri		(1,861,573)	(1,267,070)
Əməliyyat mənfəəti		336,810	3,384,717
Faiz gəlirləri	22	539,289	403,210
Əmlak, tikili və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin satılmasından gəlir		163,813	-
İstiqraz satışından əldə olunan gəlir		111,219	-
Maliyyə xərcləri	16	(107,593)	-
Məzənnə fərqi üzrə gəlir		250	-
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		1,043,788	3,787,927
Mənfəət vergisi	15	(217,667)	(764,591)
Hesabat dövründə xalis mənfəət		826,121	3,023,336
İL ÜZRƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR		826,121	3,023,336

İdarə Heyəti tərəfindən:

Eldar Abdullayev
İdarə Heyətinin sədri v.m.i.e

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Dilərə Babayeva
Maliyyə və İdarəetmə qrupunun rəhbəri

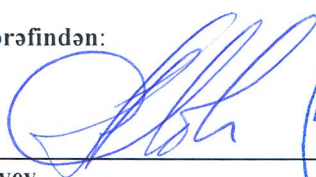
31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		1,043,788	3,787,927
Qeyri-pul maddələri üzrə düzəlişlər:			
Əsas vəsaitlərin köhnəlməsi	7	367,584	31,057
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	8	58,035	40,215
Faiz gəlirləri	22	(539,289)	(403,210)
Maliyyə xərcləri		107,593	-
Xarici valyuta qalıqlarının yenidən qiymətləndirilməsi üzrə gəlir		(250)	-
Əmlak, tikili və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin satılmasından gəlir		(163,813)	-
İstiqraz satışından əldə olunan gəlir		(111,219)	-
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Avans ödənişlərdə dəyişiklik		62,013	(53,702)
Digər cari aktivlərdə dəyişiklik		(122,528)	173,745
Digər cari öhdəliklərdə dəyişiklik		346	-
Vergi üzrə avanslarda dəyişiklik		(5,098)	-
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		697,162	3,576,032
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(190,000)	(1,462,876)
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Əmlak, tikili və avadanlıqların alınması		-	(1,762,688)
Banklarda olan depozitlərdə xalis dəyişiklik		(4,073,250)	3,456,450
İnvestisiya qiymətli kağızlarında xalis dəyişiklik		1,399,098	(3,163,697)
Banklarda olan depozitlər üzrə alınmış faiz gəlirləri		219,507	173,522
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə alınmış faiz gəlirləri		107,114	229,688
Əmlak, tikili və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin satılmasından daxilolmalar		275,256	-
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		-	(412,584)
İnvestisiya fəaliyyətinə yönələn xalis pul vəsaitləri		(2,072,275)	(1,479,309)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə valyuta məzənnələrinin dəyişməsinin təsiri:		250	-
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ XALIS (AZALMA)/ARTMA		(1,564,863)	633,847
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin əvvəlinə</i>	11	2,045,198	1,411,351
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	11	480,335	2,045,198

İdarə Heyəti tərəfindən:

Eldar Abdullayev
İdarə Heyətinin sədri v.m.i.e

Dilarə Babayeva
Maliyyə və İdarəetmə qrupunun rəhbəri

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

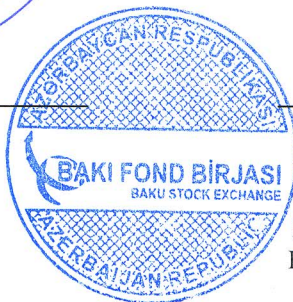
KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Emissiya gəlirləri	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2019-cu il	1,260,000	151,800	6,403,688	7,815,488
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	3,023,336	3,023,336
31 dekabr 2019-cu il	1,260,000	151,800	9,427,024	10,838,824
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	826,121	826,121
31 dekabr 2020-ci il	1,260,000	151,800	10,253,145	11,664,945

İdarə Heyəti tərəfindən:

Eldar Abdullayev
İdarə Heyətinin sədri v.m.i.e

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Dilarə Babayeva
Maliyyə və İdarəetmə qrupunun rəhbəri

31 mart 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

1. CƏMIYYƏT VƏ ONUN ƏSAS FƏALİYYƏTİ

“Bakı Fond Birjası” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti (“Cəmiyyət” və ya “BFB”) 23 oktyabr 1997-ci il tarixində təsis edilmiş və Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərir.

Cəmiyyətin əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası daxilində bütün növ qiymətli kağızlarla ticarət əməliyyatlarının təşkil edilməsidir. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin (“QKDK”) verdiyi lisenziya əsasında 2000-ci ilin iyul ayından bəri fəaliyyət göstərir.

Cəmiyyətin səhmdarları

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində Cəmiyyətin səhmdarları aşağıdakılar olmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il, %	31 dekabr 2019-cu il, %
“Azərbaycan Sənaye Bankı” ASC	9.5239	9.5239
“Dəmir İnvestisiya Şirkəti” QSC	4.7619	4.7619
“Kapital Partners” MMC	4.7619	4.7619
“Brokdil-Az” MMC	4.7619	4.7619
“Azər-Türk Bank” ASC	4.7619	4.7619
“Bank of Baku” ASC	4.7619	4.7619
“Kapital Bank” ASC	4.7619	4.7619
“Qlobal Menkul Değerler” Anonim Şirkəti	4.7619	4.7619
“Borsa İstanbul” Anonim Şirkəti	4.7619	4.7619
“Mars Investment” MMC	4.7619	4.7619
“Respublika Invest” MMC	4.7619	4.7619
“Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC	4.7619	4.7619
“UniKapital İnvestisiya Şirkəti” ASC	4.7619	4.7619
“Yunayted Kredit Bank” ASC (Ləğv prosesindədir)	4.7619	4.7619
“Yapı Kredi Bank Azərbaycan” ASC	4.7619	4.7619
“Caspian Financial LTD” MMC	4.7619	4.7619
“Xalq Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC	4.7619	4.7619
“Invest-AZ İnvestisiya Şirkəti” QSC	4.7619	4.7619
“Plato Capital and Co. İnvestisiya Şirkəti” ASC	4.7619	4.7619
“Invest-AZ Yatırım Menkul Değerler” Anonim Şirkəti	4.7619	4.7619
Cəmi	100	100

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Bülbül prospekti 19, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

31 dekabr 2020-ci il tarixində Cəmiyyətin fəaliyyət göstərdiyi ünvanı Həsən bəy Zərdabi prospekti 2A, Şokolad Tauer, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

2. CƏMIYYƏTİN FƏALİYYƏT MÜHİTİ

2020-ci ilin birinci yarısı ərzində əməliyyat və iqtisadi mühitdə Cəmiyyətin iş fəaliyyətinə təsir göstərəcək bir sıra əhəmiyyətli dəyişikliklər baş vermişdir.

2020-ci ilin mart ayında yeni tip koronavirus Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) tərəfindən pandemiya olaraq elan edilmişdir. Bir çox ölkələrdə səyahətlərə və fərdi şəxslərin hərəkətinə məhdudiyətlər qoyulmuş, ikinci dərəcəli iş yerlərinin bağlanması üzrə əhəmiyyətli məhdudiyətlər tətbiq edilmiş və ya pandemiya nəticəsində bir sıra iş yerləri bağlanmışdır. Bu, Azərbaycan Respublikası ilə ticarət əlaqələri olan, iqtisadi cəhətdən güclü ölkələrin hamısında olmasa da, ÜDM-də əhəmiyyətli dərəcədə azalmaya səbəb olmuşdur.

2020-ci ilin birinci yarısında yayılan koronavirus pandemiyası (COVID-19) qlobal iqtisadiyyata mənfi təsir göstərmişdir. 2020-ci ilin iyun ayından başlayaraq, Azərbaycan Respublikası da daxil olmaqla, bir çox ölkədə pandemiya əlamətlərində yaxşılaşma müşahidə olunmuş və sonradan müəyyən məhdudiyətlər ləğv edilmişdir. Nəticədə qlobal maliyyə və əmtəə bazarlarında bərpa müşahidə olunmuşdur. Lakin sonradan Azərbaycan Respublikasında qeydə alınmış yoluxma sayı xeyli artmış və hökumət tərəfindən 2020-ci il dekabr ayının ortalarından etibarən yeni məhdudiyətlər tətbiq edilmişdir.

Ölkədə COVID-19 ilə mübarizə üçün məhdudlaşdırıcı tədbirlər iqtisadi aktivliyi və məcmu xərc səviyyəsini əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına səbəb olmuşdur. İqtisadiyyatın otel, nəqliyyat, səyahət, əyləncə və beynəlxalq ticarətdə görülən bir çox digər seqmentləri də bu tədbirlərdən ağır zərbə almışdır.

Pandemiya mühitində neft istehlakında nəzərəcarpacaq dərəcədə azalma olduğu üçün neft qiymətləri əhəmiyyətli dərəcədə azalmış, lakin 2020-ci ilin ikinci rübündə sabit artım göstərmişdir. Hökumət, pandemiyanın səbəb olduğu iqtisadi yavaşlamanı kompensasiya etmək üçün il ərzində subsidiyalaşdırılmış borc alətləri, işsiz şəxslərə ödənişlər və sahibkarlara digər subsidiyalar şəklində dəstək paketləri təqdim etmişdir. Hökumət COVID-19 epidemiyasının milli iqtisadiyyata, sahibkarlığa və bank sektoruna mənfi təsirinin azaldılmasına və insanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə yönəlmiş bir sıra tədbirlər paketi qəbul etmişdir. Hökumət tərəfindən aşağıdakı tədbirlər həyata keçirilmişdir:

- COVID-19-un yayıldığı ərazilərdə işləyən işçilərin əməkhaqlarının müəyyən bir hissəsinin ödənilməsi;
- fərdi (mikro) sahibkarlara maliyyə dəstəyinin təmin edilməsi;
- COVID-19-dan təsirlənən ticarət sahələri üçün vergi güzəştlərinin verilməsi;
- koronavirus (COVID-19) pandemiyasından təsirlənmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən müəssisələrə bank krediti üzrə dövlət zəmanətlərinin verilməsi və kredit faizlərinin subsidiyası;
- ölkənin işsiz vətəndaşlarına yaşayış minimumu məbləğində birdəfəlik ödəmələrin verilməsi;
- Bakı Fond Birjasında 1 aprel 2020-ci il tarixindən 1 yanvar 2021-ci il tarixinədək listingə daxil olan korporativ istiqrazlar üzrə listing tariflərinin dayandırılması;
- Bakı Fond Birjasında yeni tariflər cədvəlinə əsasən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının notları üzrə komissiya 0.04%-dən 0.02%-ə azaldılması müəyyən edilmişdir.

Cəmiyyət fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. Azərbaycan hökuməti iqtisadi islahatları və ölkənin hüquqi, vergi və qanunvericilik çərçivəsində inkişafını davam etdirir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək davamlı inkişafı, əsasən bu islahatlardan və sektordakı tərəqqidən, eləcə də Hökumət tərəfindən iqtisadi, maliyyə və pul siyasəti üzrə həyata keçirilmiş tədbirlərdən və Azərbaycan manatı ilə xam neftin sabit qiymətlərindən asılıdır. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatı, xüsusilə neft və qaz qiymətlərinə həssas olmasına baxmayaraq, son illərdə Azərbaycan Respublikası hökuməti daha balanslı iqtisadiyyata keçidi sürətləndirmək və neft-qaz sektorundan asılılığı azaltmaq üçün böyük iqtisadi və sosial islahatlara başlamışdır. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına görə, 2020-ci il ərzində Azərbaycanda ÜDM 42.6 milyard ABŞ dolları olmuşdur. Uzunmüddətli perspektivdə, ekonometrik modellərimizə görə, 2021-ci ildə Azərbaycan ÜDM-nin 50 milyard ABŞ dolları və 2022-ci ildə 51 milyard ABŞ dolları səviyyəsində olacağı proqnozlaşdırılır.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Hökumət Azərbaycan manatının sabitliyi ilə əlaqədar olaraq pul siyasətini davam etdirmiş və Azərbaycan manatını sabitləşdirən xarici valyuta ehtiyatlarını ayırmışdır. Bu siyasət 2020-ci ildə makroiqtisadi sabitliyin qorunması məqsədi ilə davam etmişdir. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı il ərzində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsinə bir neçə dəfə dəyişdirmiş və dərəcə sabit azalmaqla 7.25% - 6.25% arasında dəyişmişdir.

Cəmiyyətin rəhbərliyi, makroiqtisadi mühitdəki dəyişiklikləri izləyir və yaxın gələcəkdə Cəmiyyətin fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün zəruri hesab etdiyi tədbirləri görür.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. Fitch və S&P Azərbaycan Respublikasının reytingini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. Moody’s Investors Service, ölkə üçün “Ba2” kredit reytingini təyin etmişdir.

2020-ci ilin sentyabrında Qarabağ bölgəsində (ölkənin cənub qərb ərazisində yerləşir və beynəlxalq səviyyədə Azərbaycan Respublikasının ərazisi olaraq tanınır) həll olunmamış münaqişənin artması, Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan silahlı qüvvələri arasında işğal olunmuş ərazilərdə toqquşmalarla nəticələnmişdir. Buna cavab olaraq, hər iki ölkədə komendant saati və hərbi səfərbərlik elan edilmişdir. Hərbi əməliyyatların əsasən Azərbaycan Respublikasının qərb bölgəsində aparılmasına baxmayaraq, Azərbaycan Respublikasının bütün ərazilərini əhatə edən komendant saati, paytaxt Bakı da daxil olmaqla, digər regionlardakı iş yerlərinə də müəyyən qədər öz təsirini göstərmişdir. Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşkəsə və döyüşlərin dayandırılmasına 10 noyabr 2020-ci il tarixində tam olaraq nail olunmuşdur. Dövlətin azad edilmiş bölgələrdə iştirakının makroiqtisadi təsirlərinin səviyyəsi hesabat tarixinə tam olaraq müəyyən etmək mümkün deyil.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı əsasən hökumətin vergi, hüquq, tənzimləyici və siyasi islahatlarla birlikdə həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərinin səmərəliliyindən asılıdır. Rəhbərlik, Cəmiyyətin fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün islahatları və nəticədə onların, Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinə necə təsir göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil. Rəhbərlik hazırda müxtəlif neft qiymətləri üzrə həssaslıq təhlili həyata keçirir və biznesin davamlılığını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər planı hazırlayır.

3. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Uçot siyasətinin bu maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsində istifadə edilən əsas müddəaları aşağıdakı bəndlərdə göstərilmişdir. Digər açıqlamalarda edilmiş istinad qeydləri istisna olmaqla, göstərilən uçot siyasəti müddəaları təqdim edilən bütün hesabat dövrlərində ardıcıl tətbiq edilmişdir.

Hesabatların uyğunluğunun bəyanatı

Cəmiyyətin hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları (“MHBS”) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Cəmiyyətin maliyyə hesabatları tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır. Maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilmişdir.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Cəmiyyətin fasiləsizlik prinsipi əsasında yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Rəhbərlik hesab edir ki, Cəmiyyət yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcək və Cəmiyyətin likvidasiyasına nə istək, nə də ehtiyac olmayacaq, eləcə də fəaliyyəti dayandırmaq və ya Azərbaycan Respublikasının qanunları və ya normativ aktları əsasında kreditorlardan qorunmaq üçün müdafiə axtarmaq üzrə nə niyyət, nə də zərurət mövcud deyil. Buna görə, aktivlər və öhdəliklər adi fəaliyyətin gedişində Cəmiyyətin aktivləri reallaşdırmaq və öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyətinə malik olması fərziyyəsi ilə hesabatlarda əks etdirilmişdir. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Cəmiyyətin fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesablara daxil edilməsini əhatə edir.

Əsas uçot qaydaları aşağıda göstərilmişdir:

Cari və uzunmüddətli təsnifləşdirmələr

Cəmiyyət aktiv və öhdəlikləri cari/uzunmüddətli təsnifləşdirmələr əsasında maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda təqdim edir. Aktiv aşağıdakı hallarda cari aktiv sayılır:

- Adi əməliyyat dövründə satılması və ya istehlak edilməsi nəzərdə tutulan və ya satılması ehtimal edilən;
- İlk olaraq ticarət məqsədilə saxlanılan;
- Hesabat tarixindən sonrakı 12 ay ərzində satılması ehtimal edilən; və ya
- Hesabat tarixindən ən az on iki ay sonra öhdəliyin ödənilməsi üçün mübadilə edilməsi və ya istifadə edilməsi üçün məhdudlaşdırılması halları istisna olmaqla, pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri.

Digər bütün aktivlər uzunmüddətli aktivlər sayılır.

Öhdəlik aşağıdakı hallarda cari öhdəlik sayılır:

- Adi əməliyyat dövrü ərzində ödənilməsi gözlənilən;
- İlk olaraq ticarət məqsədilə saxlanılan;
- Hesabat tarixindən sonrakı 12 ay ərzində satılması ehtimal edilən; və ya
- Hesabat dövründən sonra ən az on iki ay müddətində öhdəliyin ödənilməsini təxirə salmaq üzrə qeyri-şərtsiz hüquq mövcud deyil.

Cəmiyyət bütün digər öhdəlikləri uzunmüddətli öhdəliklər olaraq təsnif edir. Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliyi uzunmüddətli aktiv və öhdəliklər kimi təsnif edilir.

15 saylı MHBS “Müştərilərlə bağlanmış Müqavilələr üzrə Gəlirlər”

15 saylı MHBS, müəssisələrə müştərilər ilə bağlanmış müqavilələrdən gəlirlərin uçotu üzrə vahid məcmu modeli tətbiq edir.

15 saylı MHBS-in əsas prinsipinə görə, müştəriyə vəd verilmiş məhsul və ya xidmətlərin, həmin məhsul və ya xidmətlərin mübadiləsi üzrə ehtimal olunan dəyərində çatdırılmasının təsviri üçün tanınmalıdır.

Standart, xüsusilə gəlirlərin tanınması üçün 5 addımlı bir yanaşma təqdim edir:

- 1-ci addım: Müştərilərlə bağlanmış müqavilələri müəyyən etmək;
- 2-ci addım: Müqavilə öhdəliklərini müəyyən etmək;
- 3-cü addım: Əməliyyat qiymətini müəyyən etmək;
- 4-cü addım: Müqavilə öhdəlikləri üzrə əməliyyat qiymətlərinin ayrılması;
- 5-ci addım: Müəssisə müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirirsə (yetirdiyi zaman) gəlirin tanınması.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Əmlak, tikili və avadanlıqlar

Əmlak, tikili və avadanlıqlar tələb olunduğu hallarda toplanmış amortizasiya və ehtiyatlar üzrə ayırmalar çıxılmaqla faktiki dəyər əsasında uçota alınır.

Əsas istismar və ya təmir xərcləri əvəzləşdirilən aktiv və ya aktivin hissələri, yoxlama xərcləri və əsaslı təmir xərclərindən ibarətdir. Aktiv və ya aktivin bir hissəsi ayrıca olaraq amortizasiya olunduqda və cari olaraq silindikdə və ya əvəzləşdirildikdə və həmin aktivlə bağlı gələcək iqtisadi gəlirlərin Cəmiyyətə axını ehtimal olunduqda, xərclər kapitallaşdırılır. Aktivin hissəsi bir komponent olaraq ayrıca nəzərə alınmadıqda, əvəzləşdirmə dəyəri dərhal silinən əvəzləşdirilən aktivlərin qalıq dəyərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunur. Əsas saxlama proqramları ilə bağlı təftiş xərcləri kapitallaşdırılır və növbəti yoxlama dövrü ərzində amortizasiya olunur.

Gələcəkdə iqtisadi fayda gətirməyən bütün əmlak, tikili və avadanlıqlar dərhal məcmu gəlir haqqında hesabatda xərc olaraq tanınır.

Lizinq sazişləri

İcarə, nəzərdən keçirildiyi müddət ərzində aktivdən (əsas aktivdən) istifadə üzrə müqavilədir. Əgər müştərinin müəyyən edilmiş aktivin istifadəsi üzrə və aktivin birbaşa istifadəsi nəticəsində yaranan iqtisadi mənfəəti əldə etmək hüququ varsa, nəzarətin davam etdiyi hesab edilir.

İcarə öhdəliyi başladığıda, Cəmiyyət qısa müddətli, eləcə də aşağı dəyərli icarə öhdəliyindən başqa bütün icarələr üçün aktiv və icarə öhdəliyini istifadə hüququnu tanıyır.

Aktivdən istifadə hüququ əvvəlcə maya dəyəri uçota alınır və sonradan yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür.

İcarə öhdəliyi əvvəlcə gələcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri məbləğində uçota alınır. Sonradan icarə öhdəlikləri faiz və icarə ödənişləri üçün düzəldilir.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilk olaraq tanınmış məbləğdə qeyd olunur.

Ayrıca əldə edilmiş qeyri-maddi aktivlər ilkin tanınma zamanı əldə olunmuş dəyər ilə ölçülür. Cəmiyyətin əldə edilmiş qeyri-maddi aktivlərin dəyəri əldə edilmə tarixinə olan ədalətli dəyərdir.

İlkin tanınmadan sonra qeyri-maddi aktivlər faydalı istismar müddətləri və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri üzrə yığılmış amortizasiya çıxılmaqla azalan qalıq metodu ilə ilkin dəyərdə tanınır. Daxildə yaranmış qeyri-maddi aktivlər kapitallaşdırılmır və xərclər baş verdiyi ildə məcmu gəlir haqqında hesabatda əks etdirilir.

Köhnəlmə və amortizasiya

Köhnəlmə və amortizasiya, əmlak, tikili, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərində onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları gələcək üçün nəzərə alınmış təxminlərdə dəyişikliklərin təsiri ilə birlikdə hər bir hesabat tarixində yenidən aşağıdakı dərəcələrlə təhlil edilir (torpaq sahələri amortizasiya edilmir):

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Bina və qurğular	5%-7%
İstifadə hüququ verən aktivlər	İcarə şərtlərindən asılıdır
Maşın və avadanlıqlar	10%-25%
Nəqliyyat vasitələri	10%-25%
Mebel və qurğular	10%-20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%-20%

Aktivin qalıq dəyəri dedikdə aktivin artıq istifadə edilmiş olması və istifadə müddətinin sonunda olacağı vəziyyətdə olması fərziyyəsi ilə Cəmiyyətin həmin aktivin satışından əldə ediləcəyi vəsaitlərin məbləği, çıxılışın satışın təxmini xərcləri nəzərdə tutulur. Aktivin qalıq dəyəri o halda sıfır olur ki, Cəmiyyət həmin aktivini onun istifadə müddətinin sonuna qədər istifadədə saxlamaq niyyətində olsun. Aktivlərin qalıq dəyərləri və istifadə müddətləri hər bir hesabat tarixində müvafiq surətdə yenidən təhlil edilir və dəqiqləşdirilir.

Avans ödənişləri

Avans ödənişləri zərər üzrə ehtiyat çıxılmaqla ilkin dəyərlə tanınır. Avans ödənişləri ilə bağlı mal və ya xidmətlərin bir ildən sonra əldə ediləcəyi ehtimal olunduqda və ya ilkin tanınma zamanı aktivlə bağlı avans ödənişləri uzunmüddətli aktiv olaraq təsnif edildikdə avans ödənişlər uzunmüddətli aktiv olaraq təsnif edilir. Uzunmüddətli ödənilmiş avanslar maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əmlak, tikili və avadanlıqların təchizatçılarına avans ödənişlər olaraq təsnif və təqdim olunur.

Aktivlərin əldə olunması üçün ödənilmiş avanslar Cəmiyyət aktivinin nəzarətini ələ keçirdikdən sonra aktivin qalıq dəyərində köçürülür və aktivlə bağlı gələcək iqtisadi səmərələrin Cəmiyyətə daxil olacağı ehtimal olunur. Avans ödənişlərinə aid olan mal və ya xidmətlər əldə olunan zaman digər əməliyyatlar üzrə edilmiş avans ödənişləri isə mənfəət və zərər hesablarına silinir.

Avans ödənişləri ilə bağlı aktivlər, mal və ya xidmətlərin əldə olunmadığına dair göstərici olduqda, avans ödənişlərinin qalıq dəyəri müvafiq olaraq silinir və müvafiq dəyərsizləşmə zərəri məcmu gəlir haqqında hesabatda qeyd alınır.

Maliyyə alətləri

Cəmiyyət, maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəflərindən biri olduqda, maliyyə alətləri və maliyyə öhdəlikləri onun maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınır. Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür. Maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin alınması və ya yaranması ilə birbaşa əlaqəli olan əməliyyat xərcləri (mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərindən başqa) əlavə edilir və ya ilkin tanınmada maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyərindən, müvafiq olaraq, əlavə edilir və ya çıxılır. Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin alınmasına birbaşa aid olan əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivlərinin müntəzəm şəkildə satın alınması və ya satılması satış tarixi əsasında tanınır və ya xitam verilir. Bütün tanınmış maliyyə aktivləri sonradan, maliyyə aktivlərinin təsnifatına əsasən, amortizasiya edilmiş dəyərdə və ya ədalətli dəyərdə bütünlüklə ölçülür.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə aktivlərinin təsnifatı

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri sonradan amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür:

- Maliyyə aktivinin müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq pul vəsaitlərinin axınının yığılması üçün maliyyə aktivlərinin saxlanması məqsədilə maliyyə aktivini biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Maliyyə aktivinin müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə əsas pul vəsaitlərinin və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə faizlərin ödənilməsinə nəzərdə tutan pul vəsaitlərinə yönəldir.

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri sonradan digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülür (DMGVƏD):

- maliyyə aktivini, müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq pul vəsaitləri axınının yığılması və maliyyə aktivlərinin satışı məqsədi daşdıqda, biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivini üzrə, müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə əsas pul vəsaitlərinin və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə faizlərin ödənilməsinə nəzərdə tutan pul vəsaitlərinin yaranmasına səbəb olur.

Adətən bütün digər maliyyə aktivləri sonradan mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülür (MZVƏD).

Yuxarıda göstərilənlərə baxmayaraq, Cəmiyyət maliyyə aktivinin ilkin tanınmasında aşağıdakı qəti seçimi/təyinatı həyata keçirə bilər:

- Müəyyən meyarlar qarşılanmadıqda Cəmiyyət, kapital investisiyası üzrə müvafiq ədalətli dəyər dəyişikliyin digər məcmu gəlirdə təqdimatı üçün qəti tədbirlər həyata keçirə bilər; və
- Cəmiyyət, uçot sistemində uyğunsuzluğu əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq məqsədilə, amortizasiya edilmiş maya dəyərində və ya DMGVƏD ölçülmə meyarlarına cavab verən borc investisiyasını əks keçid etməmək şərti ilə MZVƏD edə bilər.

Amortizasiya olunmuş dəyər və effektiv faiz dərəcəsi metodu

Effektiv faiz dərəcəsi metodu borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəlirinin müvafiq dövr üzrə bölgüsü üsuludur. Satın alınan və ya yaranan kredit zərərinə məruz qalmış maliyyə aktivlərindən (yəni ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmiş aktivlər) başqa maliyyə aktivləri üzrə effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal edilən kredit zərərləri istisna olmaqla borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış gələcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən ödənilmiş, yaxud alınmış bütün haqlar, ödənişlər, əməliyyat xərcləri və ya mükafatlar) ilkin tanınma anında xalis qalıq məbləğində diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir.

Alınmış və ya yaranmış kredit dəyərsizləşməsi üzrə maliyyə aktivləri üçün, kreditlə tənzimlənən effektiv faiz dərəcəsi, gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil olmaqla, ilkin tanınma zamanı borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinə diskontlaşdırılmaqla hesablanır.

Maliyyə aktivinin amortizasiya olunmuş dəyəri, ilkin tanımada maliyyə aktivinin əsas ödəniş çıxılmaqla, hər hansı zərər üzrə düzəliş edilməklə həmin ilkin dəyər ilə ümumi dəyər arasındakı fərq üzrə effektiv faiz dərəcəsinə istifadə etməklə məcmu amortizasiya əlavə olunmaqla, maliyyə aktivinin ölçüldüyü dəyərdir. Maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyəri hər hansı bir zərər öhdəliyinə düzəliş edilməzdən əvvəl maliyyə aktivinin amortizasiya olunmuş dəyəri hesab olunur.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Faiz gəliri, daha sonra amortizasiya edilmiş dəyərdə və DMGVƏD ilə qiymətləndirilən borc alətlərinin effektiv faiz metodundan istifadə edilməklə tanınır. Alınmış və ya yaranmış kredit dəyərsizləşməsi üzrə yaranmış maliyyə aktivləri istisna olmaqla, maliyyə aktivləri üçün, faiz gəliri sonradan kredit itkisinə məruz qalmış maliyyə aktivləri istisna olmaqla, maliyyə aktivinin ümumi qalığı dəyərində effektiv faiz dərəcəsini tətbiq etməklə hesablanır.

Cəmiyyətin maliyyə aktivlərinin əksəriyyəti, daha sonra amortizasiya edilmiş dəyərlə ölçülmüş maliyyə aktivləri kimi təsnif edilmişdir. Cəmiyyətin maliyyə öhdəlikləri daha sonra amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülmüş maliyyə öhdəlikləri kimi təsnif edilmişdir. Cəmiyyət, mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülmüş hər hansı maliyyə öhdəliyinin təsnifatını seçmir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət ehtimal olunan kredit zərəri modelini amortizasiya edilmiş dəyərlə və ya digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülmüş maliyyə aktivlərinə tətbiq edir.

İlkin tanımadan sonra maliyyə aktivini üzrə kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artıqda, bu maliyyə aktivini üçün ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat ömürlük ehtimal olunan kredit zərərinə bərabər dəyərdə ölçülür.

Əgər hesabat tarixində maliyyə aktivini üzrə kredit riski ilkin tanımadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmamışdırsa, bu maliyyə aktivini üçün ehtimal edilən kredit zərəri (sadələşdirilmiş yanaşmanın seçildiyi kreditör borcları istisna olmaqla) 12 aylıq ehtimal edilən kredit zərərlərinə bərabər dəyərdə ölçülür. Kreditör borcları və alınacaq digər vəsaitlər üçün, əhəmiyyətli bir maliyyələşdirmə komponentinin olub-olmamasına asılı olmayaraq, ömür boyu ehtimal olunan kredit zərəri əsasında ölçülür. Cəmiyyət ehtimal olunan kredit zərərinə qiymətləndirmək üçün daxili modeldən istifadə edir. Model, 9 sayılı MHBS-ə uyğun olaraq tərtib edilmiş və qarşı tərəflərin kredit risklərinin qiymətləndirilməsi üçün maliyyə sisteminin xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq, qarşı tərəflərə hesab sistemini təyin etməklə hazırlanmışdır. Təyin edilmiş bal (reyting) fərdi şəkildə hesablanmış Defolt Ehtimalıdır (DE). Aktivin bir bal qrupundan daha aşağı bal qrupuna keçməsi digər meyarlar arasında kredit riskinin əhəmiyyətli artımı hesab olunur.

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Ədalətli dəyər, ölçülmə tarixində əsas bazarda və ya əsas bazar olmadıqda həmin tarixdə Cəmiyyətin daxil ola biləcəyi daha sərfəli bazarda bazar iştirakçıları arasında intizamlı əməliyyatda aktivini satmaq üçün qəbul edilmiş və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiymətdir. Ədalətli dəyərin ölçülməsinə əsasən, aktivin satılması və ya öhdəliyin ötürülməsi üzrə əməliyyat baş verir:

- aktiv və ya öhdəlik üçün əsas bazarda; və ya
- əsas bazarın yoxluğu şəraitində aktiv və ya öhdəlik üçün ən əlverişli bazarda.

Əsas bazar və ya ən əlverişli bazar Cəmiyyət tərəfindən əlçatan olmalıdır. Aktiv və ya öhdəliyin ədalətli dəyəri bazar iştirakçılarının öz iqtisadi maraqlarına uyğun hərəkət etdiklərini nəzərə alaraq aktiv və ya öhdəliklərin ədalətli dəyərini müəyyənləşdirərkən bazar iştirakçılarının aktiv və ya öhdəliyin ölçülməsində istifadə etdikləri mülahizələrdən istifadə edilir. Qeyri-maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyəri ölçülərkən bazar iştirakçısının aktivin ən çox və ən yaxşı istifadə tətbiqindən yararlanmaqla ondan istifadə etmək və ya başqa bazar iştirakçısına satmaq yolu ilə iqtisadi mənfəəti artırmaq bacarığı nəzərə alınır.

Cəmiyyət, həmin şəraitdə müvafiq olan və ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün mövcud olan məlumatlar üzrə müvafiq müşahidə edilən gəlirlərin istifadəsini artıran və müşahidə edilə bilməyən gəlirlərin istifadəsini azaldan qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Ədalətli dəyəri ölçülən və maliyyə hesabatlarında açıqlanmış bütün aktivlər və öhdəliklər aşağıda təsvir edilmiş və bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün mühüm olan ən aşağı səviyyədə məlumatlara əsaslanmış ədalətli dəyər iyerarxiyasında təsnifləşdirilir:

- Səviyyə 1 – fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmamış) bazar qiymətləri;
- Səviyyə 2 – aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilə bilən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir;
- Səviyyə 3 – aktiv və ya öhdəlik üçün müşahidə edilə bilməyən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir.

Maliyyə hesabatlarında dövrü əsasda tanınmış aktivlər və öhdəliklər üzrə Cəmiyyət hər hesabat dövrünün sonunda yenidən təyin edilmiş təsnifatla (bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün zəruri olan ən aşağı səviyyəli məlumata əsaslanmış) iyerarxiyada Səviyyələr arasında köçürmələrin olub-olmamasını müəyyən edir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri elə aktivlərə deyilir ki, onları nağd vəsaitlərə istənilən zaman tez bir şəkildə çevirmək mümkün olsun və bu zaman onların dəyərində çox cüzi bir fərq baş versin. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri effektiv faiz dərəcəsi üsulundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınır. İstifadə məhdudluğu olan vəsaitlər isə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə daxil edilməmişdir. Hesabat tarixindən sonra ən az on iki ay ərzində dəyişdirilmək və ya öhdəliyin əvəzini ödəmək məqsədləri ilə istifadəsi məhdudlaşdırılmış qalıqlar digər kateqoriyalara daxil edilir.

Avans ödənişləri

Cəmiyyət, yalnız aktiv üzrə pul daxil olmaları ilə bağlı müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə, yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və imtiyazları əsas etibarilə digər müəssisəyə ötürdükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır.

Maliyyə öhdəlikləri

Bütün maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə və MZƏD əsasında tanınmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

Maliyyə öhdəliyi (i) biznesin birləşməsi zamanı alıcının şərti mükafatı olduqda, (ii) ticarət və ya (iii) MZƏD üçün nəzərdə tutulduğu halda maliyyə öhdəlikləri MZƏD üzrə təsnif edilir. (i) Biznesin birləşməsi zamanı alıcının şərti mükafatı olmayan, (ii) ticarət və ya (iii) MZƏD üzrə təsnif edilməyən maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə edərək amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülür.

Effektiv faiz metodu maliyyə aktivini və ya maliyyə öhdəliyinin, yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun amortizasiya olunmuş dəyərini hesablanması və faiz gəliri, yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (təbiiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış gələcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş, yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis balans məbləğində dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Cəmiyyət maliyyə öhdəliyini maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan (və ya maliyyə öhdəliyinin bir hissəsini) yalnız bu öhdəlik ləğv edildiyi halda, məsələn müqavilədə göstərilən öhdəlik yerinə yetirildikdə və ya ləğv olunduqda və ya müddəti başa çatdığı zaman çıxarır.

Əsaslı şərtlərlə borc alətləri üzrə mövcud debitor və kreditor arasında mübadilə aparılması halları ilkin maliyyə öhdəliyinin ləğv edilməsi və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması kimi nəzərə alınır. Eynilə, mövcud maliyyə öhdəliyinin və ya onun bir hissəsinin (debitorun maliyyə çətinlikləri ilə əlaqəli olmasından asılı olmayaraq) şərtlərinin əhəmiyyətli şəkildə dəyişdirilməsi, ilkin maliyyə öhdəliyinin ləğv edilməsi və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması kimi tanınır.

Yeni yaradılmış maliyyə öhdəliyinin şərtlərinə əsasən, o cümlədən alınmış hər hansı haqlar üzrə nağd ödənilmiş haqlar və ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılmış ödənişlər də daxil olmaqla, pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış hazırkı dəyəri, ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış hazırkı dəyərindən ən az 10 faiz fərqləndikdə, yeni müddələrin əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olması hesab edilir. Borc alətlərinin mübadiləsi və ya şərtlərin dəyişdirilməsi öhdəliyin ləğvi olaraq nəzərə alınarsa, çəkilmiş xərclər və ya haqlar ləğvetmə üzrə gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi tanınır. Mübadilə və ya dəyişdirmə öhdəliyin ləğvi olaraq nəzərə alınmırsa, hər hansı xərclər və ya haqlar öhdəliyin qalıq dəyərində düzəliş olaraq tanınır və dəyişdirilmiş öhdəliyin qalan müddəti ərzində amortizasiya olunur.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız Cəmiyyətin aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüququ olduqda, eləcə də Cəmiyyətin müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda əvəzləşdirilə bilər.

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında Azərbaycan Respublikasının hesabat tarixinə qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınan əməliyyatlara aid olan vergilər bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən mənfəət ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət, maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim olunmasından əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi balans öhdəliyi metodundan istifadə etməklə, aktiv və öhdəliklərin vergi bazası və maliyyə hesabatları məqsədləri üçün onların qalıq dəyəri arasında yaranan keçmiş illərin vergi zərəri və bütün müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır. İlkin uçot zamanı istisna hal olaraq, əgər əməliyyat maliyyə mənfəəti və vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir göstərmirsə, aktiv və öhdəliklərin ilkin qeydə alınması nəticəsində yaranan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi hesablanmır (biznes birləşməsi halları istisna olmaqla).

Təxirə salınmış vergi qalıqları, balans tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələrinə əsasən müvəqqəti fərqlərin qaytarılacağı və ya keçmiş illərdən yığılmış vergi zərərlərinin istifadə ediləcəyi dövrdə tətbiq edilməli vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır. Gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri və keçmiş illərin vergi zərəri o zaman hesablanır ki, bu çıxılmaların realizasiya oluna bilməsi üçün gələcəkdə kifayət qədər vergiyə cəlb ediləcək mənfəətin mövcudluğu ehtimal edilsin.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Nizamnamə kapitalı

Adi səhmlər kapital bölümündə təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar olan birbaşa əlavə xərclər bütün vergi təsirləri istisna olmaqla kapitalın azaldılması kimi uçota alınır. Adi səhmlər üzrə ödənilən dividendlər kapital bölümündə elan olunduğu dövrdə azalma kimi təqdim edilir.

Hesabat tarixindən sonra elan edilmiş dividendlər 10 sayılı Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartına “Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” (“MUBS 10”) müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Cəmiyyətin funksional valyutası fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Cəmiyyətin funksional və hesabat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır (“AZN”).

Monetar aktiv və öhdəliklər, ARMB-nin müvafiq hesabat tarixinə qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə əsasən hər bir müəssisənin funksional valyutasına çevrilir. Bu cür əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və ARMB-nin ilin sonuna olan rəsmi valyuta məzənnəsi ilə monetar aktiv və öhdəliklərin hər bir müəssisənin funksional valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan müsbət və mənfi məzənnə fərqləri məcmu gəlir haqqında hesabatda qeydə alınır.

İlin sonuna qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə yerli valyutaya çevrilmə qeyri-monetar maddələrə, o cümlədən pay alətlərinə tətbiq edilmir. Məzənnə dəyişikliklərinin pay qiymətli kağızların ədalətli dəyərində təsiri ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirmə nəticəsində gəlir və ya xərclərin bir hissəsi kimi qeydə alınır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Cəmiyyət aşağıda göstərilən valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
AZN/1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
AZN/1 Avro	2.0890	1.9035

İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar

Əməkhaqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və bülletenlər üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar (misal üçün, səhiyyə və uşaq bağçası xidmətləri, profilaktik yemək və ərzaq) Cəmiyyətin işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

Digər gəlirlərin və xərclərin tanınması

Digər gəlirlər və xərclər hesablama metodu əsasında tanınır.

Şərti öhdəliklər və aktivlər

Şərti öhdəliklər maliyyə hesabatlarında tanınmır. Onlar iqtisadi cəhətdən səmərəli resursların məxarici ehtimalı olmayanadək maliyyə hesabatlarının müvafiq qeydlərində açıqlanır.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Şərti aktivlər maliyyə hesabatlarında qeyd olunmur, lakin iqtisadi mənfəət əldə edilməsi ehtimalı real olduqda maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

İcarə öhdəliyi

16 sayılı MHBS “İcarələr” icarəçilərin uçotuna əhəmiyyətli dəyişikliklər edir: 17 sayılı “İcarələr” adlı BMUS-a əsasən əməliyyat və maliyyə icarəsi arasındakı fərqi aradan qaldırır və icarəyə götürəndən qısamüddətli icarə və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üzrə icarəyə verildiyi müddətdə istifadə hüququnu və icarə öhdəliyini tanımasını tələb edir.

İcarə öhdəliyi əvvəlcədən icarədə olan uçot dərəcəsiindən istifadə etməklə diskont edilmiş gələcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülür (və ya bu dərəcəni asanlıqla müəyyən etmək mümkün olmadıqda icarənin artan borc dərəcəsi ilə). Sonradan icarə öhdəliyi faizlər və icarə ödənişləri, habelə icarə dəyişikliklərinin təsiri və digər amillərə uyğun olaraq tənzimlənir. Cəmiyyət, 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə 16 sayılı MHBS-ni qəbul etmişdir

4. UÇOT SIYASƏTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMIYYƏTLİ UÇOT TƏXMİNLƏRİ VƏ FƏRZİYYƏLƏR

Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin verməsini tələb edir.

Nəticədə biznes fəaliyyətlərinin qeyri-müəyyənliyi nəticəsində maliyyə hesabatlarında bir çox maddələrin dəqiq qiymətləndirilməsi mümkün olmur və yalnız müəyyən ehtimallar irəli sürülə bilər. Ehtimallar maliyyə hesabatları hazırlanarkən ən son məlumatlara əsaslanan mühakimələri nəzərdə tutur. Gələcək hadisələr haqqında mövcud vəziyyət və ehtimallar, Cəmiyyətin nəzarətindən kənar yaranan bazar dəyişiklikləri və ya şəraitə görə dəyişə bilər. Bu cür dəyişikliklər baş verdikləri zaman Cəmiyyət tərəfindən edilən təxminlərdə öz əksini tapır.

Ən əhəmiyyətli təxminlər əmlak və avadanlıqların amortizasiya dövrü, maliyyə və qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi, maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri, köhnəlmiş mal və material ehtiyatları üzrə ehtiyatlar ilə bağlıdır. Faktiki nəticələr həmin təxminlərdən fərqli ola bilər.

Cəmiyyətin mühasibat uçotu siyasətinin tətbiq edilməsi prosesində rəhbərlik maliyyə hesabatlarında tanınmış məbləğlər üzrə ən əhəmiyyətli təsiri olan daxil edilən təxminlərdən başqa rəhbərlik aşağıdakı mülahizələri edir.

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi

Cəmiyyətin bir sıra mühasibat uçotu siyasəti və açıqlamaları, maliyyə və qeyri-maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üçün ədalətli dəyərin ölçülməsini tələb edir.

Cəmiyyət ədalətli dəyərin ölçülməsi ilə əlaqədar olaraq müəyyən nəzarət çərçivəsinə malikdir.

Aktiv və ya öhdəliyin ədalətli dəyərini ölçərkən, Cəmiyyət mümkün qədər bazarda müşahidə edilə bilən məlumatlardan istifadə edir. Ədalətli dəyərlər aşağıdakı qiymətləndirmə üsullarında istifadə olunan məlumatlara əsaslanaraq ədalətli dəyər iyerarxiyasında müxtəlif səviyyələrdə təsnifləşdirilir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

- *Səviyyə 1* – fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmamış) bazar qiymətləri;
- *Səviyyə 2* – aktiv və ya öhdəlik üzrə birbaşa (yəni qiymətlər) və ya dolayı yolla (yəni qiymətlərdən əldə edilir) müqayisə edilə bilən 1-ci düzəlişdə daxil edilmiş qiymətlərdən başqa daxilolmalar;
- *Səviyyə 3* – aktiv və ya öhdəlik üçün müşahidə edilə bilməyən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir.

Bir aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyərini ölçmək üçün istifadə edilən məlumatlar, ədalətli dəyər iyerarxiyasının müxtəlif səviyyələrində təsnif edilə bilərsə, ədalətli dəyər iyerarxiyasının eyni dərəcəsi bütün ölçmə üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş kimi ədalətli dəyərin ölçülməsi bütünlükdə təsnif edilir.

Əmlak, tikili və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin faydalı iqtisadi ömrü

Cəmiyyət hər maliyyə ilinin sonunda əmlak, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi aktivlərin qalan faydalı iqtisadi ömürlərini qiymətləndirir. Bu aktivlərin nəzərdə tutulan faydalı ömürləri ötən ilin qiymətləndirilməsindən fərqli olduqda, MUBS 8 “Uçot Siyasətləri, Uçot Qiymətləndirmələrində Dəyişikliklər və Xətalər” standartına müvafiq olaraq uçot təxminlərində dəyişiklik olaraq uçota alınır. Belə təxminlərin əmlak, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərlərinin məbləğləri və mənfəət və zərərdə tanınmış amortizasiya üzrə təsirləri olur.

Əmlak, tikili və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət hər bir hesabat tarixinə aktivlərin dəyərsizləşməsinə dair ehtimalın olmasını qiymətləndirir. Əgər hər hansı belə ehtimal mövcuddursa, və ya fərdi aktiv üçün illik dəyərsizləşmə üzrə təhlil tələb edilirsə Cəmiyyət aktivin əvəz olunması dəyərini təxmin edir. Aktivin əvəz olunma dəyəri, onun digər aktivlərdən müstəqil şəkildə pul vəsaitləri yaratmaq qabiliyyətinin olduğu hallar istisna olmaqla, aktivin və ya pul vəsaiti yaradan vahidin ən yüksək ədalətli dəyərindən satış xərcləri və istifadə dəyəri çıxılması nəticəsində yaranan dəyərə bərabərdir.

Aktivin ədalətli dəyəri onun əvəz olunma dəyərindən artıq olduqda aktiv dəyərsizləşmiş hesab edilir və onun qalıq dəyəri müvafiq olaraq azaldılır. Əmlak, tikili və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi təyinatına dəyərsizləmənin baş vermə səbəbi, zaman və dəyərsizləmə məbləği kimi təxminlər daxildir, lakin bununla məhdudlaşmır.

Dəyərsizləşmə cari rəqabət şəraitlərinin dəyişdirilməsi, sənaye üzrə gözlənilən artma, artırılmış kapital dəyəri, gələcəkdə mümkün olan maliyyə vəsaitlərində dəyişikliklər, texnologiyaların köhnəlməsi, xidmətlərin dayandırılması, cari əvəzləşdirmə xərcləri və dəyərsizləmənin mövcud olduğunu təyin edən şərtlərdə digər dəyişikliklər kimi bir sıra amillərə əsaslanır. Pul vəsaitləri yaradan vahidinin əvəzi ödənilən məbləğin təyinatına rəhbərlik tərəfindən edilən təxminlər daxildir. İstifadə dəyərinin təmin edilməsi üçün istifadə edilən üsullara diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti üsulu daxildir və bunlar Cəmiyyətdən pul vəsaitləri yaradan vahid üzrə gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkətinə dair təxmin edilməsini və bu pul vəsaitlərinin hərəkətinin cari dəyərini hesablamaq üçün müvafiq diskont dərəcəsinin seçilməsini tələb edir. Bu təxminlər, istifadə edilən üsullar da daxil olmaqla, əmlak, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi aktivlərin və investisiya mülkiyyətinin, ədalətli dəyərində və məbləğinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Gəlirin tanınması

Xidmət gəlirlərinin əhəmiyyətli hissəsi əqdlər üzrə tarif, faiz gəlirləri və bütün digər gəlir yönümlü fəaliyyətinin göstərilməsindən ibarətdir. Əhəmiyyətli mülahizələrin tələb olunduğu nisbi müstəqil satış qiyməti əsasında hər bir icra öhdəliyinə müxtəlif xidmətlərin qiymətləri ayrılmalıdır. Cəmiyyət müstəqil satış qiymətini bazar şərtləri və digər müşahidə edilən məlumatlar daxil olmaqla, bütün mümkün məlumatlar əsasında bölüşdürmə məqsədinə cavab verəcək bir sıra qiymətlərdən istifadə edərək qiymətləndirir. Xidmət müqavilələrinin əməliyyat qiymətləri məqbul həddə olduğu halda, gəlir müstəqil satış qiymətləri əsasında bölüşdürülməlidir. Cəmiyyət müqavilə əldə etmək üçün artan xərcləri müvafiq xidmətlər göstərildikdə xərc olaraq tanıyır.

İcarə öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi və aktivlərdən istifadə hüququ

16 sayılı MHBS-nin tətbiqi aktivlər və icarə öhdəliklərindən istifadə hüququna dair mülahizələr aparmağı tələb edir. İcarə müddətini təyin edərkən, Cəmiyyət yeniləmə seçimlərini həyata keçirmək üçün iqtisadi stimül yaradan bütün amilləri və halları (və ya ləğvetmə seçimlərini etməməyi) nəzərə alır. Müqavilənin icarə elementlərinə malik olub-olmadığını qiymətləndirmək də mühakimə tələb edir. İcarə öhdəliklərini hesablamaq məqsədilə istifadə olunan müvafiq diskont dərəcəsini müəyyənləşdirmək üçün təxminlərin edilməsi tələb olunur.

5. YENİ VƏ YENİDƏN İŞLƏNİLMİŞ STANDARTLARIN VƏ ŞƏRHLƏRİN QƏBUL EDİLMƏSİ

Cari ildə Cəmiyyət Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-nin Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Təşkilatın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənilmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS), Banklararası təklif olunan faiz həddi (“İBOR”) üzrə aparılan islahatların maliyyə hesabatlılığı üzrə yarana biləcək potensial təsirinə cavab olaraq, **“Baza Faiz Dərəcəsi İslahatı”nı (9 sayılı MHBS, 39 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəlişləri)** dərc etmişdir. İslahatlar hedcinq edilmiş maddənin və ya hedcinq alətinin göstəricilərinə əsaslanan pul axınlarının vaxtı və/və ya məbləği ilə bağlı qeyri-müəyyənliyə səbəb olarsa, hedcinq əlaqəsi təsirə məruz qalır. Bu düzəlişlərin heç bir faiz dərəcəsi hedcinq əlaqəsi olmadığı üçün Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına təsiri yoxdur.

3 sayılı MHBS Müəssisələrin Birləşməsi. “Müəssisə” tərifinə edilən Düzəliş – Düzəlişlər şirkətlərə əldə edilmiş aktivlərin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu müəyyənləşdirməyə kömək edəcək.

Edilmiş düzəliş biznes xidmətlərinin nəticələrinin müştəriləri məhsul və xidmətlər ilə təmin etmək olduğunu vurğulayır. Halbuki əvvəlki anlayışa əsasən, biznes anlayışı dividend şəklində, daha aşağı xərclərə və ya investora və digərlərinə iqtisadi mənfəət təmin etmək məqsədi daşıyırdı.

Alınan aktivin biznes və ya aktivlər qrupu olduğunu fərqləndirmək vacibdir, çünki, alıcı qudvili yalnız biznes alarkən tanıyır. Dəyişikliklərə əsasən, “biznes”in yeni tərfi müştərilərə məhsul və ya xidmətlərin göstərilməsi, investisiya gəlirinin yaranması (məsələn, dividendlər və faizlər) və ya adi fəaliyyətdən digər gəlirlər yaranmasının ayrılmaz tərkibidir.

“Əhəmiyyətlilik” anlayışının yeni tərfi – MUBSS şirkətlərin əhəmiyyətliliklə bağlı qərarları daha asan verməsi üçün əhəmiyyətlilik prinsipinə düzəlişlər dərc etmişdir. Yeni dəyişikliklər 1 sayılı BMUS *“Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı”* və 8 sayılı BMUS *“Mühəsibat Uçotu Qaydaları, Uçot Ehtimallarındakı Dəyişikliklər və Xətalər”*a şamil edilir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Dəyişikliklər əhəmiyyətliyin tərifini və bu günə qədər MHBS-in digər standartlarında göstərilmiş olan əhəmiyyətlik prinsiplərinin tətbiqi ilə bağlı təlimatları da hesabat hazırlayanlar üçün aydınlaşdırır. Yeni tərifə əsasən, məlumat o zaman əhəmiyyətli sayılır ki, onun gizlədilməsi, təhrif edilməsi və ya dəyişdirilməsi maliyyə hesabatlarını ümumi məqsədlər üçün istifadə edən əsas tərəflərin qərarlarına təsir etməsi ehtimal edilir və bu məlumat hesabat hazırlayan konkret müəssisə üzrə maliyyə məlumatı xarakterinə malikdir.

15 may 2020-ci ildə BMUSŞ icarəçilərə “COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri (16 sayılı MHBS-yə edilmiş Düzəliş)” icarəçilərə COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi düzəlişi edilmişdir.

COVID -19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri üzrə dəyişikliklər (16 sayılı MHBS-ə edilmiş düzəliş) 16 sayılı MHBS-ə aşağıdakı düzəlişləri etmişdir:

- icarəçilərə COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən, icarə modifikasiyası olmadığı kimi, COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştlərini hesaba vermələrini tələb etmək;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən bu faktı açıqlamalarını tələb etməlidir; və
- icarəçilərdən 8 sayılı BMUS-a uyğun olaraq güzəşt tədbirlərini retrospektiv şəkildə tətbiq etmələrini tələb etsələr də, əvvəlki dövr rəqəmlərini yenidən tələb etmələrini tələb etmirlər.

Dəyişikliklər 1 yanvar 2020-ci il tarixindən etibarən qüvvədədir. Erkən tətbiqinə icazə verilir.

6. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Cəmiyyət tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhərdərc edilmiş, lakin, qüvvəyə minməmişdir.

17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında verilmiş və 4 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri”ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə, buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə 17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri”ni tətbiq etməlidir.

17 sayılı MHBS, 2023-cü il yanvarın 1-də və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. 15 sayılı MHBS “Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir” və 9 sayılı MHBS “Maliyyə Alətləri” standartları ilə birlikdə icazə verilir.

Öhdəliklərin təsnifatına aydınlıq gətirilməsi ilə bağlı 1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər – 2020-ci il yanvar ayında BMUSŞ “Cari və Uzunmüddətli olmaqla, Öhdəliklərin Təsnifatı (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər)” dərc etmişdir. Düzəlişlər, öhdəliklərin 1 sayılı BMUS-a əsasən, hesabat tarixinə müqavilə razılaşmaları üzrə təsnifatına daha ümumi yanaşma təklif edir. Öhdəliklərin cari və uzunmüddətli olmaqla təsnifatı üzrə düzəlişlər (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər) aktiv, öhdəlik üzrə gəlirlərin və ya xərclərin tanınma müddətinə və ya məbləğinə, eləcə də bu anlayışlar üzrə müəssisənin təqdim etdiyi açıqlamalara deyil, yalnız öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı təqdimatına təsir edir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad – 3 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş, 2020-ci ilin may ayında BMUSSŞ tərəfindən 3 sayılı MHBS “Müəssisələrin Birləşməsi” standartına düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş, 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsaslarına istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsaslarına edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura eyni zamanda, 37 sayılı BMUS və ya 21 sayılı BMHŞK “Təminatlar” çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa, borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial ‘2 gün’ mənfəət və ya zərərlərindən yayınmaq üçün 3 sayılı MHBS-in tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura, Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsaslarına istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün 3 sayılı MHBS-in mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırdı. Dəyişikliklər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və perspektivli şəkildə tətbiq olunur.

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar- 16 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSSŞ müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımı yerə və şəraitə çatdırarkən istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri çıxmağı qadağan edən Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar – Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar düzəlişini buraxmışdır. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfəət və zərər hesabında tanıyır. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və müəssisənin düzəlişi ilk dəfə tətbiq etdiyi zaman təqdim olunan ən erkən dövrün başlanğıcında və ya ondan sonra istifadəyə verilən əmlak, tikili və avadanlıqlara retrospektiv şəkildə tətbiq edilməlidir. Dəyişikliklərin Cəmiyyətə maddi təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

Ağır Şərtli Müqavilələr – Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər – 37 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSSŞ, 37 sayılı BMUS-a müqavilənin ağır şərtli və ya zərər yaradan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər “birbaşa əlaqəli xərc yanaşması”-nı tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bölüşdürülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı tərəf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur. Düzəlişlər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

1 sayılı MHBS “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlılığı Standartlarının İlk dəfə Tətbiqi” – **ilkən tətbiq edilən törəmə olaraq. 2018-2020-ci il üzrə illik təkmilləşdirmələr** çərçivəsində 1 sayılı MHBS-də “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi”-ndə dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik, ana müəssisənin MHBS-ə keçid tarixinə əsasən, ana müəssisə tərəfindən bildirilən məbləğlərdən istifadə etməklə, məcmu çevirmələr üzrə fərqlərini ölçmək üçün 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir törəmə müəssisəyə icazə verir. Bu düzəliş 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir asılı və ya bircə müəssisəyə də tətbiq edilir. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

9 saylı MHBS Maliyyə Alətləri - Maliyyə öhdəliklərinin silinməsi üzrə “10 faiz” dəyərində test üzrə iştirak haqqı. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 9 saylı MHBS-yə düzəliş etmişdir. Düzelis, bir müəssisənin yeni və ya dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin ilkin maliyyə öhdəliyinin şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub olmadığını qiymətləndirərkən əlavə etdiyi haqları aydınlaşdırır. Bu rüsumlara yalnız borcalan və ya borcverən tərəfindən başqasının adından ödədiyi və ya aldığı haqlar daxil olmaqla borcalanla borc verən arasında ödənilən və ya alınan ödənişlər daxildir. Müəssisə, düzəlişi, müəssisənin ilk dəfə tətbiq etdiyi illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilmiş və ya mübadilə edilmiş maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edir. Düzelis 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Cəmiyyət, müəssisənin bu düzəlişin ilk tətbiq olunduğu illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilən və ya mübadilə edilən maliyyə öhdəliklərinə düzəlişləri tətbiq edəcəkdir.

“41 saylı BMUS Kənd Təsərrüfatı” – Ədalətli dəyər ölçmələrində vergi. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 41 saylı BMUS Kənd Təsərrüfatı Standartına dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik, 41 saylı BMUS-un 22-ci bəndində müəssisələrin, 41 saylı BMUS çərçivəsində aktivlərin ədalətli dəyərini ölçərkən vergitutma üçün pul axınlarını istisna etməsi tələbini aradan qaldırır. Müəssisə, düzəlişləri 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan ilk illik hesabat dövrünün başlanğıcında və ya bu tarixdən sonra ədalətli dəyər ölçmələrinə perspektivli şəkildə tətbiq edir. Düzelis erkən tətbiqinə icazə verilir. Dəyişikliklərin Cəmiyyətə maddi təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

10 saylı MHBS “Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları” və 28 saylı BMUS (düzəlişlər): “İnvestor və onun Asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi”–10 saylı MHBS və 28 saylı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə konsolidasiya edilən əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərti ilə tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya edilən assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi hələ ki, MUBSS tərəfindən müəyyən edilməmişdir; lakin, düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Cəmiyyətin maliyyə hesabatına ciddi təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

7. ƏMLAK, TİKİLİ VƏ AVADANLIQLAR

	İnzibati bina üzrə aktivdən istifadə hüququ	Kompüter və avadanlıqlar	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və təsərrüfat inventarları	Cəmi
İlkin dəyəri					
1 yanvar 2019-cu il	-	344,171	384,062	48,246	776,479
Əlavələr	1,756,145	502,841	-	-	2,258,986
31 dekabr 2019-cu il	1,756,145	847,012	384,062	48,246	3,035,465
Əlavələr	-	3,157	-	415,795	418,952
Silinmələr	-	-	(315,980)	-	(315,980)
31 dekabr 2020-ci il	1,756,145	850,169	68,082	464,041	3,138,437
Yığılmış amortizasiya					
1 yanvar 2019-cu il	-	(332,932)	(279,297)	(26,585)	(638,814)
İl üzrə tutulmalar	-	(9,986)	(19,466)	(1,605)	(31,057)
31 dekabr 2019-cu il	-	(342,918)	(298,763)	(28,190)	(669,871)
İl üzrə tutulmalar	(160,980)	(122,425)	(1,733)	(82,446)	(367,584)
Silinmələr üzrə ləğv edilmə	-	-	264,062	-	264,062
31 dekabr 2020-ci il	(160,980)	(465,343)	(36,434)	(110,636)	(773,393)
Xalis qalıq dəyəri					
31 dekabr 2020-ci il	1,595,165	384,826	31,648	353,405	2,365,044
31 dekabr 2019-cu il	1,756,145	504,094	85,299	20,056	2,365,594

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

8. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
İlkin dəyəri		
1 yanvar 2019-cu il	428,945	428,945
Daxil olanlar	412,584	412,584
31 dekabr 2019-cu il	841,529	841,529
Silinmələr	(59,525)	(59,525)
31 dekabr 2020-ci il	782,004	782,004
Yığılmış amortizasiya		
1 yanvar 2019-cu il	(323,391)	(323,391)
İl üzrə tutulmalar	(40,215)	(40,215)
31 dekabr 2019-cu il	(363,606)	(363,606)
İl üzrə tutulmalar	(58,035)	(58,035)
31 dekabr 2020-ci il	(421,641)	(421,641)
Xalis qalıq dəyəri		
31 dekabr 2020-ci il	360,363	360,363
31 dekabr 2019-cu il	477,923	477,923

9. BANKLARDA OLAN DEPOZİTLƏR

Banklarda olan depozitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Müddətli depozitlər	5,519,957	1,426,750
Cəmi banklarda olan depozitlər	5,519,957	1,426,750

31 dekabr 2020-ci ildə 5,500,000 AZN məbləğində müddətli depozitlər (2019-cu il: 1,426,750 AZN) yerli kommersion banklarda yerləşdirilmiş, effektiv illik faiz dərəcəsi 6.6% olan vəsaitlər daxildir.

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər üzrə maksimum kredit riski müvafiq olaraq 5,519,957 AZN və 1,426,750 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2020 və 2019-cu illər ərzində müddətli depozitlər üzrə müvafiq olaraq 239,464 AZN və 173,523 AZN faiz gəliri əldə edilmişdir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

10. İNVESTİSİYA QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

Qiymətli kağızlara aşağıdakılar aiddir:

	Nominal üZRƏ faiz	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	7.2-9%	1,863,054	2,999,552
Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	5%	1,716,174	1,710,485
“Azərgold” QSC tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	3.5%	35,641	-
Cəmi qiymətli kağızları		3,614,869	4,710,037

31 dekabr 2020 və 2019-cu illər tarixinə investisiya qiymətli kağızları DMGVƏD kimi təsnifləşdirilir.

11. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Nağd pul	1,092	510
Bank hesablarında olan vəsait	479,243	2,044,688
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	480,335	2,045,198

12. AVANS ÖDƏNİŞLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
İnformasiya texnologiyaları üçün avans ödənişləri	54,817	123,136
Cəmi avans ödənişlər	54,817	123,136

13. DİGƏR CARİ AKTİVLƏR

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Debitor borclar	159,002	36,474
Cəmi digər cari aktivlər	159,002	36,474

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

14. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Cəmiyyətin təsdiqlənmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş səhmdar kapitalı hər biri 200 AZN dəyərində olan 6,300 adi səhmdən ibarət olmaqla 1,260,000 AZN təşkil edir. Bütün səhmlər eyni qüvvəyə və hər biri bir səs hüququna malikdir (2019-cu ildə: hər biri 200 AZN olan 6,300 səhmdən ibarət olmaqla 1,260,000 AZN).

15. TƏXİRƏ SALINMIŞ VERGİ ÖHDƏLİYİ

Cəmiyyət cari mənfəət vergisi ödəmələrini və vergi bazalarını Cəmiyyətin fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamalar MHBS-dən fərqlənir.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Cəmiyyətin daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi xüsusilə fərqli şərtlərə və dəyişikliklərə başlanğıc verə bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyinə dair rəhbərliyin şərhli vergi orqanlarının şərhindən fərqlənə biləcəyi üçün, sövdələşmələrə vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər və nəticədə Cəmiyyətə maliyyə hesabatları üçün əhəmiyyətli olacaq əlavə vergilər, cəzalar və faizlər təyin oluna bilər.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üçün vergi və maliyyə uçotu mənfəəti arasındakı qarşılıqlı əlaqə aşağıdakı kimi izah olunur:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	(209,950)	(219,346)
İcarə öhdəliyi	211,036	189,517
İnvestisiya qiymətli kağızları	(38,542)	(22,331)
Banklarda olan depozitlər	(3,991)	-
	<u>(41,447)</u>	<u>(52,160)</u>
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:	<u>(41,447)</u>	<u>(52,160)</u>
Xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi	<u>(41,447)</u>	<u>(52,160)</u>

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə vergi xərcləri və mühasibat uçotu mənfəəti arasındakı qarşılıqlı əlaqə aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	1,043,788	3,787,927
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi	20%	20%
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi	(208,758)	(757,585)
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(8,909)	(7,006)
Mənfəət vergisi xərci	(217,667)	(764,591)
Cari mənfəət vergisi xərci	(228,380)	(712,431)
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi qalığı üzrə dəyişiklik	10,713	(52,160)
Mənfəət vergisi xərci	(217,667)	(764,591)
	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi:		
Dövrün əvvəlinə	(52,160)	-
Mənfəət və zərər hesablarında tanınmış təxirə salınmış mənfəət	10,713	(52,160)
Dövrün sonuna	(41,447)	(52,160)

16. İCARƏ ÖHDƏLİYİ

6 avqust 2019-cu il tarixində Cəmiyyət, inzibati ofisin icarəyə götürülməsi üçün icarə müqaviləsi bağlamışdır. Müqavilə üzrə icarə öhdəliyinin hesablanması 1 fevral 2020-ci il tarixindən etibarən aparılmalı olduğuna baxmayaraq, müqavilə üzrə öhdəliklər müqavilə imzalandığı gündən qüvvədədir.

	31 dekabr 2020-ci il
İcarə öhdəliyi:	
Cari	-
Uzunmüddətli	1,055,178
Cəmi icarə öhdəliyi	1,055,178

31 dekabr 2020-ci il tarixinə gələcək minimum icarə ödənişləri aşağıdakı kimidir:

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Minimum icarə ödənişləri

	Bir il ərzində	1 ildən 5 ilədək	5 ildən 10 ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	-	786,100	1,100,540	1,886,640
Maliyyə xərcləri	-	(617,957)	(213,505)	(831,462)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə xalis cari dəyər	-	168,143	887,035	1,055,178

31 dekabr 2019-cu il tarixinə gələcək minimum icarə ödənişləri aşağıdakı kimidir:

Minimum icarə ödənişləri

	Bir il ərzində	1 ildən 5 ilədək	5 ildən 10 ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	-	516,580	1,370,060	1,886,640
Maliyyə xərcləri	-	(516,580)	(422,475)	(939,055)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə xalis cari dəyər	-	-	947,585	947,585

Maliyyə öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və sonuna olan məbləğləri ilə maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə uyğunlaşdırılması aşağıdakı kimidir:

	1 yanvar 2020-ci il tarixinə	Qeyri-nağd dəyişiklikləri	Qeyri-nağd dəyişiklikləri	Pul vəsaitlərinin axını	31 dekabr 2020-ci il
		<i>Aktivlərdən istifadə hüququnun tanınması</i>	<i>Faiz xərcləri</i>	<i>Ödənilmiş əsas məbləğ və faiz</i>	
Uzun-müddətli hissə	947,585	-	107,593	-	1,055,178
Cari hissə	-	-	-	-	-
Cəmi	947,585	-	107,593	-	1,055,178
		<i>Aktivlərdən istifadə hüququnun tanınması</i>	<i>Faiz xərcləri</i>	<i>Ödənilmiş əsas məbləğ və faiz</i>	
Uzun-müddətli hissə	-	947,585	-	-	947,585
Cari hissə	-	-	-	-	-
Cəmi	-	947,585	-	-	947,585

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

17. DİGƏR CARI ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Qısamüddətli öhdəliklər	1,480	1,134
Cəmi digər cari öhdəliklər	1,480	1,134

18. ƏQDLƏR ÜZRƏ TARİF GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başla çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başla çatmış il üzrə
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının buraxdığı notlar	1,346,166	3,911,479
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin buraxdığı xəzinə istiqrazları	336,826	352,802
Azərbaycan Respublikasının İpoteka Fondunun buraxdığı notlar	219,560	153,092
Korporativ istiqrazlar	25,795	14,260
Korporativ səhmlər	11,953	5,355
REPO əməliyyatları üzrə	42,923	52,902
Cəmi əqdlər üzrə tarif gəlirləri	1,983,223	4,489,890

19. DİGƏR XİDMƏT GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başla çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başla çatmış il üzrə
Ticarət sisteminə məsafədən qoşulma haqları	60,000	120,000
Üzvlük haqları	140,000	18,000
Listinq rüsumları	4,600	14,165
Digər xidmətlər	10,560	9,732
Cəmi digər xidmət gəlirləri	215,160	161,897

20. ƏMƏKHAQLARI VƏ İŞÇİLƏRLƏ BAĞLI DİGƏR ÖDƏNİŞLƏR

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başla çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başla çatmış il üzrə
Əməkhaqqı və digər hesablamalar	742,780	646,995
Sosial sığorta haqları	118,910	100,752
Cəmi əmək haqqı və işçilərlə bağlı ödənişlər	861,690	747,747

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

21. ÜMUMİ VƏ İNZİBATİ XƏRCLƏR

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başə çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başə çatmış il üzrə
Proqram təminatı xərcləri	408,982	230,659
Covid-19 ilə əlaqəli xərclər	30,000	-
Peşəkar xidmət haqları	21,154	20,902
Üzvlük xərcləri	17,526	18,400
Sığorta xərcləri	16,871	23,049
Kommunal xərclər	15,901	33,785
Rabitə xərcləri	12,639	13,009
Nəqliyyat xərcləri	6,963	6,903
Bank kommissiyaları	6,800	12,474
Reklam və marketing xərcləri	4,545	7,681
Ezamiyyə xərcləri	4,351	8,505
İcarə xərcləri	3,792	45,504
Material xərcləri	2,235	4,341
İşçilərin tədris xərcləri	1,599	6,523
Mətbəə və kargüzarlıq xərcləri	1,389	1,402
Vergi xərcləri	-	5,260
Sair xərclər	19,517	9,654
Cəmi əməliyyat xərcləri	574,264	448,051

22. FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başə çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başə çatmış il üzrə
Depozitlər üzrə faiz gəlirləri	239,464	173,523
İstiqrazlar üzrə faiz gəlirləri	299,825	229,687
Cəmi faiz gəlirləri	539,289	403,210

23. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

MUBS 24 “Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər” standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

Cəmiyyətin birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Cəmiyyətin fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Cəmiyyətin fəaliyyətinə ortaq nəzarət həyata keçirən şəxslər.

- Assosiasiya edilmiş müəssisələr - Cəmiyyət tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- Cəmiyyətin və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- və ya (c) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

- d) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- e) İş müddəti bitdikdən sonra Cəmiyyətin keçmiş işçiləri və ya Cəmiyyətin əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Hər bir əlaqəli tərəf münasibətini nəzərdən keçirərkən diqqət yalnız hüquqi formaya deyil, eyni zamanda əlaqənin mahiyyətinə yönəldilmişdir.

31 dekabr 2020-ci il və 31 dekabr 2019-cu il tarixlərinə Cəmiyyət və digər əlaqəli tərəflər arasındakı əməliyyatların təfərrüatları aşağıda qeyd edilmişdir:

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il		31 dekabr 2019-cu il	
		Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri <i>Cəmiyyətin səhmdarları</i>	11	6	480,335	150,431	2,045,198
Banklarda olan depozitlər <i>Cəmiyyətin səhmdarları</i>	9	-	5,519,957	-	1,426,750

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə bitən illər ərzində əlaqəli tərəflərlə aparılan əməliyyatlar nəticəsində məcmu gəlirlər haqqında hesabatna daxil edilən məbləğlər aşağıdakı kimi olmuşdur.

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il		31 dekabr 2019-cu il	
		Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Əqdlər üzrə tarif gəlirləri <i>Cəmiyyətin səhmdarları</i>	18	381,940	1,983,223	1,181,716	4,489,890
Digər xidmət gəlirləri <i>Cəmiyyətin səhmdarları</i>	19	73,520	215,160	131,635	161,897
Faiz gəlirləri <i>Cəmiyyətin səhmdarları</i>	22	-	539,289	40,255	403,210
Əsas idarəedici heyətin kompensasiyası <i>Qısamüddətli işçi müavinətləri</i>		207,416	742,780	168,500	646,995

25 TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının ticarət və vergi qanunvericiliyi şərh və düzəlişlərin fərqlənməsinə əsas verə bilər. Bundan əlavə, rəhbərliyin vergi qanunvericiliyi haqqında şərhləri vergi orqanlarının şərhlərindən fərqlənə bilər, bu da vergi orqanlarının səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən əməliyyatlara etiraz edilməsi ilə nəticələnə bilər. Nəticədə, Cəmiyyətə əlavə vergi, cərimə və faiz cərimələri təyin edilə bilər. Cəmiyyət bütün vergi ödənişlərinin icra olunduğunu hesab edir və bu səbəbdən, maliyyə hesabatlarında heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır. Azərbaycan vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

26 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Cəmiyyətin fəaliyyəti üçün risklərin idarə olunması Cəmiyyət əməliyyatlarının mühüm elementini təşkil edir. Cəmiyyətin əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Cəmiyyət rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risk idarəetmə sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Cəmiyyət rəhbərliyi risklərin idarə olunması şöbəsi yaratmışdır. Bu şöbənin əsas məqsədi Cəmiyyəti ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Cəmiyyət rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Cəmiyyət kredit riskinə məruz qalır ki, bu zaman maliyyə alətinə tərəf olan bir iştirakçı öz öhdəliyini yerinə yetirə bilməməsi nəticəsində digər tərəf buna görə maliyyə zərərinə uğrayır.

Riskin maksimal həddi

Cəmiyyətin məruz qaldığı maksimal kredit riski fərdi risklərdən və ümumi iqtisadiyyatın daşdığı risklərdən asılı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

Coğrafi konsentrasiya

Aktivlər, öhdəliklər və kreditlərlə bağlı öhdəliklər adətən qarşı tərəfin fəaliyyət göstərdiyi ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasında yerləşən qarşı tərəflərin ofşor şirkətləri ilə aparılmış əməliyyatlar üzrə qalıqlar həmin qarşı tərəflər ilə qalıqlar kimi “Azərbaycan Respublikası” sütununda göstərilir. Nağd pul, binalar və avadanlıqlar fiziki olaraq saxlanıldığı ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir.

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə Cəmiyyətin aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası Azərbaycan Respublikası olmuşdur.

Likvidlik riski

Likvidlik riski maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddətlərinin uyğun gəlməməsi riski olaraq müəyyənləşdirilir. Cəmiyyətin likvidlik riskinin idarə edilməsi likvid aktivlər üzrə öhdəliklərin ödəmə müddətində yerinə yetirilməsi nəzərə alınmasını, müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrindən istifadənin təmin edilməsini, maliyyələşdirmə ilə bağlı problemlərin yaranacağı təqdirdə normativ tələblərə qarşı maliyyələşdirmə öhdəlik planlarının saxlanması və balansın likvidlik əmsalının monitorinqinin aparılmasını tələb edir.

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə Cəmiyyətin aktiv və öhdəliklərinin likvidlik riski aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilədək	1 ildən çox	31 dekabr 2020-ci il
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	480,335	-	-	-	480,335
Banklarda olan depozitlər	-	-	3,878,000	1,641,957	5,519,957
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	1,808,548	1,806,321	3,614,869
Digər cari aktivlər	159,002	-	-	-	159,002
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	639,337	-	5,686,548	3,448,278	9,774,163
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
İcarə öhdəliyi	-	-	-	1,055,178	1,055,178
Digər öhdəliklər	1,480	-	-	-	1,480
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKƏRİ	1,480	-	-	1,055,178	1,056,658
XALIS MÖVQE	637,857	-	5,686,548	2,393,100	8,717,505
MƏCMU LİKVIDLİK	637,857	637,857	6,324,405	8,717,505	
	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilədək	1 ildən çox	31 dekabr 2019-cu il
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	2,045,198	-	-	-	2,045,198
Banklarda olan depozitlər	-	-	1,426,750	-	1,426,750
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	-	4,710,037	4,710,037
Digər cari aktivlər	36,474	-	-	-	36,474
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	2,081,672	-	1,426,750	4,710,037	8,218,459
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
İcarə öhdəliyi	-	-	-	947,585	947,585
Digər öhdəliklər	1,134	-	-	-	1,134
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKƏRİ	1,134	-	-	947,585	948,719
XALIS MÖVQE	2,080,538	-	1,426,750	3,762,452	7,269,740
MƏCMU LİKVIDLİK	2,080,538	2,080,538	3,507,288	7,269,740	

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyutada göstərilmiş Cəmiyyətin maliyyə alətlərinin dəyəri ilə bağlı xarici valyuta məzənnəsində mənfi dəyişikliklər nəticəsində yaranan zərər riskidir. Aşağıdakı cədvəldə rəhbərlik tərəfindən nəzərdən keçirilmiş məlumatlar əsasında valyuta riski üzrə ümumi təhlil əks olunur:

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

	AZN	ABŞ dolları	İngiltərə funt sterlinqi	31 dekabr 2020-ci il
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	458,619	19,894	1,822	480,335
Banklarda olan depozitlər	5,519,957	-	-	5,519,957
İnvestisiya qiymətli kağızları	1,863,054	1,751,815	-	3,614,869
Digər cari aktivlər	159,002	-	-	159,002
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	8,000,632	1,771,709	1,822	9,774,163
İcarə öhdəliyi	1,055,178	-	-	1,055,178
Digər cari öhdəliklər	1,480	-	-	1,480
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	1,056,658	-	-	1,056,658
XALIS MÖVQE	6,943,974	1,771,709	1,822	8,717,505

	AZN	ABŞ dolları	31 dekabr 2019-cu il
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,871,087	174,111	2,045,198
Banklarda olan depozitlər	700,000	726,750	1,426,750
İnvestisiya qiymətli kağızları	2,999,552	1,710,485	4,710,037
Digər cari aktivlər	36,474	-	36,474
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	5,607,113	2,611,346	8,218,459
İcarə öhdəliyi	947,585	-	947,585
Digər cari öhdəliklər	1,134	-	1,134
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	948,719	-	948,719
XALIS MÖVQE	4,658,394	2,611,346	7,269,740

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Cəmiyyətin müvafiq xarici valyutasının Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında istifadə olunan həssaslıq dərəcəsidir və xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Cəmiyyətə təsirinin təhlili rəhbərlik tərəfindən istifadə olunur. Həssaslıq təhlili xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Həssaslıq təhlilinə əlaqəli tərəflərlə bağlı məbləğlər daxildir.

	31 dekabr 2020-ci il tarixinə		31 dekabr 2020-ci il tarixinə	
	ABŞ dolları/AZN -10%	ABŞ dolları/AZN +10%	Funt sterlinq /AZN -10%	Funt sterlinq /AZN -10%
Vergidən əvvəl mənfəətə xalis təsir	177,171	(177,171)	182	(182)

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2019-cu il tarixinə		31 dekabr 2019-cu il tarixinə	
	ABŞ dolları/AZN -10%	ABŞ dolları/AZN +10%	Funt sterlinq /AZN -10%	Funt sterlinq /AZN -10%
Vergidən əvvəl mənfəətə xalis təsir	261,135	(261,135)	-	-

27 MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə Mərkəzin ədalətli dəyərdə ölçülmüş heç bir maliyyə aləti mövcud olmamışdır.

Aşağıda qeyd olunmuş cədvəl ədalətli dəyərdə ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyənləşdirir və onları hər bir ədalətli dəyər ölçüsünün aşağıda təyin olunduğu ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyələrə görə təhlil edir:

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi			Cəmi
		Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər və öhdəliklər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2020-ci il	480,335	-	-	480,335
Banklarda olan depozitlər	31 dekabr 2020-ci il	-	5,519,957	-	5,519,957
Digər cari aktivlər	31 dekabr 2020-ci il	-	-	159,002	159,002
İcarə öhdəliyi	31 dekabr 2020-ci il	-	-	1,055,178	1,055,178
Digər cari öhdəliklər	31 dekabr 2020-ci il	-	-	1,480	1,480

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi			Cəmi
		Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər və öhdəliklər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2019-cu il	-	2,045,198	-	2,045,198
Banklarda olan depozitlər	31 dekabr 2019-cu il	-	1,426,750	-	1,426,750
Digər cari aktivlər	31 dekabr 2019-cu il	36,474	-	-	36,474
İcarə öhdəliyi	31 dekabr 2019-cu il	-	-	947,585	947,585
Digər cari öhdəliklər	31 dekabr 2019-cu il	1,134	-	-	1,134

“BAKI FOND BİRJASI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə ədalətli dəyərin təhlili və ədalətli dəyərlə ölçülməyən maliyyə aktivlərinin qalıq dəyəri aşağıda göstərilir:

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	Cəmi
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər və öhdəliklər					
İnvestisiya qiymətli kağızları	31 dekabr 2020-ci il	-	3,614,869	-	3,614,869

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	Cəmi
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər və öhdəliklər					
İnvestisiya qiymətli kağızları	31 dekabr 2019-cu il	-	4,710,037	-	4,710,037

28 HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

Cəmiyyətin dayanıqlı inkişafını təmin etmək məqsədi ilə 10 fevral 2021-ci tarixində səhmdarların növbədənənar Ümumi Yığıncağının qərarı əsasında, Cəmiyyətin səhmlərinin nominal dəyəri bölüşdürülməmiş mənfəət hesabına 200 AZN-dən 800 AZN-ə qaldırılmışdır. Səhmlərin nominal dəyərinin artması nəticəsində Cəmiyyətin nizamnamə kapitalının dəyəri 1,260,000 AZN-dən 5,040,000 AZN-ə yüksəlmişdir.